

ZPRÁVY

ĈESKOSLOVENSKÉHO ESPERANTSKÉHO VÝBORU INFORMOJ DE ĈEĤOSLOVAKA ESPERANTO-KOMITATO

Kvĕten 1963

OSVETOVÝ ÚSTAV V PRAZE

Majo 1963

KARAVANO AL SOFIO – La 48-an UK 3.-10.8.193 partoprenos ĉ. 30 geesperantistoj el Ĉeĥoslovakio, kvankam aliĝis pli ol 80 interesiĝantoj. La LKK en Sofio faris tiun ĉi limigon rilate al ni kaj ankaŭ al aliaj socialismaj landoj, sinteno, kiu ŝajnas al ni iom stranga. ĈSEV sendos 5 oficialajn reprezentantojn.

LA ESPERANTO-TRADUKISTOJ KAJ VERKISTOJ en Ĉeĥoslovakio grupiĝis ĉe ĈSEK por faciligi kaj plibonigi la laboron en literatura fako. La prepara komitato konsistas el: R. Hromada, d-ro T. Pumpr, J. Kořínek, M. Lukáš, d-ro L. Izák, E. Urbanová, J. Cíchová, inĝ. E. Felix. La laborsekretariaron formas: E. Urbanová, J. Cíchová, E. Felix. La grupo kontaktos kun la Sindikato de ĉeĥoslovakaj verkistoj kaj pritraktos detalan programon de reciproka kunlaboro. La laborsekretariaro eldonas malgrandan multobligitan cirkuleron, kiu estas sendata al membroj de la grupo.

VIRINA KOMISIONO DE ĈSEK estas jam en vigla kontakto kun ekestantaj komisionoj en unuopaj E-rondetoj en ĈSSR kaj fondis centran registron. Al la E-rondetoj estas laŭbezone sendata Cirkulero, pere de kiu la aliĝintaj virinoj konatiĝas kun evoluo de la agado. La Cirkulero enhavos adresojn de virinoj el eksterlando por amika korespondado. Estos en ĝi aperigataj sugestoj el leteroj de esperantistinoj ĉeĥoslovakaj same kiel de tiuj el eksterlando, mencioj de iliaj sukcesoj, pri rilatoj kun Internacia Esperantista Virina Komitato (INEVKOM), pri konvenaj programoj por E-rondetoj ekz. okaze de Internacia tago de virinoj (laŭ materialo de reciproke interŝanĝita korespondaĵo), okaze de Internacia tago de infanoj por pli larĝa publiko (programo ĉeĥa-esperanta), pri datrevenoj de nia ŝtato kaj de landoj amikaj, okaze de mort- kaj naskiĝ-datreveno de J. A. Komenský (Comenius), kt.p. La virinoj en Praha kunvenadas ĉiun unuan lundon en la monato parolante nur Esperanton, kaj krom organizaj demandoj estas fervore prizorgata la konversacio. Kun utilo estas uzata la broŝuro „Juĝu mem!“ kiel fonto de esprimoj necesaj por aktiva propaganda laboro.

JANA CÍCHOVÁ

ESPERANTO-GRUPO POR ARKITEKTURO KAJ KONSTRUADO sin organizis ĉe Centra komitato de Sciencoteknika Societo en Praha. La grupo ĝis nun plenumas siajn planitajn taskojn, t. e. ĝi sendadas en 24 landojn fakgazetojn „Arkitekturo“ (gazeto de Asocio de arkitektoj) kaj „Edific-konstruaĵoj“ (gazeto de ministerio por konstruado). En ambaŭ gazetoj estas resumoj de artikoloj en Esperanto, multobligitaj kaj engluitaj en la unuopajn ekzemplerojn. Oni sendas ilin eksterlanden al adresoj de grupoj de ISAKE, se tiuj grupoj ekzistas, alie al prepar-grupoj de tiu ĉi organizaĵo. Ĝis hodiaŭ oni dissendis eksterlanden 50 paĝojn de tradukitaj fakaj resumoj. Samtempe oni tradukas en ĉeĥan lingvon fakan konstru-arkitektan vortaron — prespretaj estas ĉirkaŭ 600 slipoj; oni preparas tradukon de verko „Nova tekniko kaj arkitekturo en Ĉeĥoslovakio“ — duono de la manuskripto estas jam prespreta. Kun miro ni konstatas, ke la ĉefa malhelpo ne troviĝas en tradukado, sed precipe kiam oni bezonas tajpi la tekstojn kaj kutimiĝi al regula persista laboro nepagata. La reeĥo el eksterlando same vidigas ĉiujn karakterojn de „libervoleco“, t. e. de neprecizo. Gratuloj ne povas anstataŭi solidan teknikan artikolon kaj efektivan interŝanĝon de spertoj.

NOVA PREZIDANTO DE ESPERANTISTO-KLUBO EN PRAHA estas ekde la 9-a de januaro 1963 Miloš RUDOLF, longjara funkciulo de Esperanto-movado en Ĉeĥoslovakio. En nova luksa kunveno en Praha 1, Řeznická 17 okazas nun la regulaj kunvenoj de la klubo ĉ i u v e n d r e d e— (anstataŭ merkredo) je la 20-a horo.

Nova korespondadreso ekde la 1-a de februaro 1963 estas: ESPERANTO: poŝtkesto 1108, Praha 1, Ĉeĥoslovakio. (laŭ Informa Bulteno 1/63)

RADIO PRAHA PRI ESPERANTO EN ESPERANTO. Dum la jaro 1962 disaŭdigis Radio Praha 15-foje pri Esperanto en Esperanto. Interesiĝantoj el eksterlando skribu al: Radio Praha, Vinohradská třída 12, Praha, Ĉeĥoslovakio, kun rimarko: „ESPERANTO". (laŭ Informa Bulteno)

AGADO DE ESPERANTO - RONDOJ. Pro manko de spaco ni en ĉi tiu numero ne povas lokigi kiel kutime koncizajn raportojn el niaj E-rondetoj, kiuj alsendis al ni informojn pri sia progreso. Laŭ la ricevita materialo la esperantistoj vigle laboras en Gottwaldov, Třebíč, Třinec, Martin, en Jihlava (kie ekzistas nun jam kvar rondetoj), en Poděbrady, en Přerov (kie la esperantistoj sukcese uzas Esperanton kiel ilo en komerca traktado), en Ostrava-Vítkovice, en Opava (n. e. Ustroj), en Mladá Boleslav. Ni dankas al ĉiuj sendintoj pro ilia bona laboro kaj petas ilin, denove nin informi pri aktualaĵoj, kiuj meritas mencion en nia organo. Ĝeneralajn raportojn ni kompreneble ne represos, ĉar en ili estas ĉiam ripetataj la samaj aferoj: kursoj, kestetoj, malgrandaj ekspozicioj, ktp. Kompreneble tiu agado estas nepre necesa kaj sen ĝi la rondetoj ĉesus ekzisti. Sed bonvolu raporti pri ti a j aferoj nur ege koncize, precipe nur en n u m e r o j por statistiko. Estus bone komenci vian raporton per tiu ĉi statistiko kaj detale priskribadi nur la nekurantajn okazintaĵojn, kiuj povas esti interesaj ankaŭ por pli larĝa esperantistaro.

Pracovní plány esperantských kroužků

Podle slibu daného na aktivu funkcionářů esperantských kroužků ve Velkém Meziříčí v prosinci m. r. otiskujeme v tomto čísle tři plány činnosti esperantských kroužků, které považujeme za kvalitativně vyšší než jsou běžně v praxi připravované plány činnosti esperantských kroužků — jak se objevují v naší korespondenci. Nechceme tím říci, že i s těmito plány jsme spokojeni. A proto připojujeme v závěru stručnou analýzu a připomínky, které — jak doufáme — pomohou ostatním kroužkům při sestavování jejich plánů.

Plán práce esperantského krúžku pri ZV ROH Turčianskych strojární MARTIN 1963

HLAVNÉ ÚLOHY

1. Slúžit záujmom členav krúžku a záujmom nášho ľudu.
2. Pomáhať závodnému klubu a iným zložkám podniku pri kultúrno-výchovnej práci.
3. Propagovať ČSSR a jej úspešné napredovanie v rozvíjaní vyspelej socialistickej spoločnosti.
4. Prispievať k pestovaniu a upevňovaniu medzinárodnej solidarity pracujúcich celého sveta.
5. Prispievať k úspešnému boju za trvalý svetový mier.

A) Na poli kultúrno-výchovnom

1. Každý týždeň usporiadame schôdzu krúžku s týmto základným programom:
 - a) prehľad politických a iných aktualit domácich a zahraničných,
 - b) zdokonaľovanie v esperante,
 - c) pracovná časť,
 - d) kultúrno-zábavná časť,
 - e) prehľad aktualit z esperantského života,
 - f) rôzne.

Tento základny program sa bude podľa potreby upravovať a konkretizovať pre každú schôdzu osobitne.

2. Každý štvrtok usporiadame plenárnu schôdzu krúžku, na ktorej prejednáme zprávu o činnosti za

uplynulý štvrťrok a plán práce na budúci štvrťrok. Každú takúto schôdzu podľa možností spojíme s politickou, prípadne inou vhodnou prednáškou a s kultúrnou vložkou.

3. V rámci družby s esperantskými krúžkami v Jihlave pre členov našich krúžkov, ich priaznivcov a priaznivcov esperanta, z času na čas vydáme spoločný metodický list.
4. Krúžkovú knižnicu budeme neustále doplňovať prístupnou pokrokovou literatúrou vydávanou v esperante, ako i časopismi.
5. Zavedieme vnútrokrúžkovú súťaž za účelom zapojenia všetkých členov krúžku do aktívnej činnosti a získavania ďalších nových členov.
6. Nadviážeme kolektívny písomný styk s jedným esperantským krúžkom z niektorého štátu zo socialistického tábora.
7. Podľa potreby krúžku a v rámci možností budeme vydávať rôzne učebné a metodické pomôcky, ako i propagačné materiály.

B) Na poli pomoci a vzájomnej spolupráce

1. Budeme spolupracovať so záujmovými krúžkami a súbormi závodného klubu pri ich záujmovej a výchovnej činnosti.
2. Budeme rozvíjať družbu uzavretú k 1. januáru t. r. medzi našim krúžkom a esperantskými krúžkami v Jihlava.
3. Budeme spolupracovať aj s inými esperantskými krúžkami na Slovensku a spoločne s nimi budeme organizovať rôzne stretnutia, návštevy a iné vhodné podujatia za účelom vzájomného poznávania, výmeny skúseností a prehlbovania ďalšej spolupráce.
4. Budeme spolupracovať s Československým esperantským výborom v Prahe v rámci možností budeme mu pomáhať plneniu úloh na poli využívania esperanta a pri jeho propagácii.
5. Budeme hľadať možnosti spolupráce s vydavateľstvami a inými osvetovými ustanovizniami za účelom vydávania rôznych propagačných materiálov v esperante pre zahraničie o ČSSR a jej úspešnom napredovaní v rozvoji vyspelej socialistickej spoločnosti.
6. Podobne budeme hľadať možnosti spolupráce s vydavateľstvami za účelom vydávania prekladov vynikajúcich diel zo slovenskej literatúry v esperante.

C) Na poli informačno-propagačnom

1. Pri príležitosti domácich významných udalostí tieto budeme propagovať v zahraničí. Zároveň budeme hľadať možnosti spolupráce s usporiadateľmi pri vydávaní príležitostných propagačných materiálov pre cudzinu v esperante.
2. Podobne budeme doma propagovať významne zahraničné udalosti a v rámci možností pri týchto príležitostiach poriadat vhodné akcie.
3. Všetkých členov krúžku chceme nabádať, aby si v smysle hlavných úloh dopisovali so zahraničnými esperantistami, hlavne zo štátov socialistického tábora, a aby ich prostredníctvom krúžok mal styk so všetkými štátmi socialistického tábora.
4. Zahraničných esperantistev, s ktorými si budeme dopisovať, budeme vo svojej korešpondencii a pri osobnom styku informovať o živote a o budovateľskej práci nášho ľudu.
5. Zamestnancov nášho podniku budeme o činnosti krúžku informovať príspevkami v závodnom časopise, rozhlase a v kultúrnom kalendári ZK.
6. Verejnosť budeme o činnosti krúžku informovať informačnými skriňkami a príspevkami v okresných a iných novinách.

D) Kalendárny plán na r. 1963

1. V priebehu roka usporiadame 2 kurzy esperanta pre začiatočníkov, a to jeden na jar a jeden na jeseň.
2. V máji usporiadame 2. zájazdovú schôdzu krúžku v rekreačnom stredisku ROH v Turčianskych Tepliciach, na ktorú pozveme aj členov z iných esperantských krúžkov.
3. V prvom polroku obnovíme informačnú skriňku, prípadne zriadieme ešte jednu a tieto vyvesíme na vhodných miestach ve meste.

4. V auguste vyšleme jedného člena krúžku na 48. svetový esperantský kongres, ktorý bude v Sofii v BER.
5. V septembri, spolu so žilinskými esperantistami, usporiadame spoločnú tradičnú zájazdovú schôdzu v Rajeckých Tepliciach.
6. Na začiatku jesennej sezóny, pred usporiadaním kurzu esperanta, usporiadame esperantskú výstavku.
7. V decembri usporiadame kultúrny večierok spojený so zakončením kurzu esperanta a so spomienkou na autora esperanta pri príležitosti 104. výročia jeho narodenín. Na tento večierok pozveme aj členov z iných esperantských krúžkov.
8. V priebehu roka sa zúčastníme rôznych podujatí usporiadaných inými esperantskými krúžkami v ČSSR.

E) Záver

1. V našej celoročnej práci budeme plniť zásady a uznesenie prijaté na pracovnom aktíve funkcionárov esperantských krúžkov, ktorý sa konal vo Veľkom Medziříčí v dňoch 15. a 16. decembra 1962.
2. Plnenie úloh vyplývajúcich z tohoto plánu budeme kontrolovať každý štvrtok na štvrtročnej plenárnej schôdzi krúžku.
3. Pre úspešné plnenie úloh krúžku výbor ZK schválil finančný rozpočet vo výške 2400 Kčs.
4. Tento plán bol prejednaný a schválený na IV. štvrtročnej plenárnej schôdzi krúžku dňa 19. februára 1963.

Turčianske strojárne

ESPERANTSKÝ KRÚŽOK pri závodnom klube ROH MARTIN

podepsán: Čambál

Plán činnosti Klubu esperantistů při PKO v Hradci Králové na rok 1963

Klub považuje za svůj cíl aktivně a organizovaně napomáhat všestrannému používání a využívání mezinárodního jazyka ve všech oborech lidské činnosti.

I. Činnost organizační:

1. Výborové schůze budeme konat vždy první středu v měsíci v 19 hodin.
2. Výroční schůzi budeme konat v I. čtvrtletí po schválení plánu.
3. Pro informaci členů vydáme 4 až 5 čísel členského oběžníku.

II. Jazykové zdokonalování a ideologická výchova členstva:

1. Členské schůze budeme konat pravidelně jednou týdně ve středu v 19.30 hod. v určené klubovně PKO. — Program se bude skládat z těchto bodů: novinky, přehled tisku, politické aktuality, krátká přednáška nebo beseda (např. o esperantských 4 rozhlasových relacích vždy první středu měsíce), jazyková desetiminutovka, oboustranné překlady, konverzace, systematické rozšiřování slovní zásoby apod. Téma přednášky nebo besedy oznámíme vždy předem na členské schůzi a ve vývěsní skřínce. Ve vedení schůzí se budou členové střídát.
2. Klubovní knihovna. -- Budeme průběžně navrhopvat Parku kultury a oddechu objednání knih pro klubovní knihovnu, a to v celkové ceně asi 300 Kčs. Pro klubovní knihovnu objednáme i na příští rok tyto časopisy: Bulgara Esperantisto, El Popola Ĉinio, Heroldo de Esperanto. Hungara Vivo, Nuntempa Bulgario, Paco, Pola Esperantisto, Tamen (Bulteno de Pola Esperanto-Junularo), Vjetnamio antaŭenmarŝas a případně i jiné, které bude možno předplatit u PNS, dovoz tisku, Vinohradská 46, Praha 2. —Mimoto budeme stále propagovat soukromý odběr časopisu Paco a ostatních esperantských časopisů ze socialistických zemí u členstva. Pro předplatné tisku plánujeme asi 200 Kčs.
3. Letního tábora esperanta se zúčastní co nejvíce členů.

4 Vyšleme jednoho zástupce na školení nebo seminář pořádaný ČSEV.

5. Pro vzájemné poznání a jazykové zdokonalení uspořádáme dva výlety do okolí města, případně ve spolupráci s některým sousedním kroužkem.

III. Činnost informační a propagační:

1. Kursy esperanta uspořádá PKO za stejných podmínek jako u ostatních jazykových kursů. — Klub esperantistů dodá vhodného učitele a oznámí kurs v členském oběžníku, případně i jednotlivým zájemcům, kteří se hlásili předem. PKO bude kurs plakátovat a oznámí jej v tisku (Nové Hradecko, Pochodeň, Programy), v kinech, v městském a vychodočeském rozhlase. — Cvičebnice si posluchači vypůjčí z klubovní místnosti.

2. Pro „Informační pomůcky“ budeme dále překládat vhodné články ze zahraničních pramenů. Překlady, které budeme předem hlásit celostátní evidenci v ÚTEIN, budeme objednavatelům podle předpisů prodávat.

3. Uspořádáme besedy se zahraničními esperantisty, kteří navštíví Hradec Králové.

4. Uspořádáme besedu o mezinárodním jazyku pro, veřejnost.

5. Uspořádáme v kinosálu PKO dvě matiné nebo večery esperantských filmů.

6. Informační skříňky. — Obsah skříňky u pokladny kina Jas zaměříme jednak na informaci členů a veřejnosti, jednak k důležitým výročím kulturním a politickým. Skříňku budeme měnit asi jedenkrát za 2 týdny. — Skříňku u nádraží přemístíme na jiné vhodné místo. Skříňky si budeme udržovat svépomocí.

IV. Spolupráce s jinými organizacemi:

Zvláště chceme nabídnout využití esperanta třeba prohloubit styk

1. s ostatními kroužky PKO (filatelisté, filumenisté a jiné kroužky sběratelů),

2. s městskou komisí pro družbu s italským městem Alessandria,

3. s krajským nakladatelstvím (resumé a překlady),

4. se Svazem protifašistických bojovníků,

5. s lékařskou fakultou, kde studují i zahraniční posluchači.

V. Režijní vydání:

1. Na poštovné do ciziny, které frankujeme filatelisticky, plánujeme položku 25 Kčs.

V Hradci Králové 13. února 1963

Sestavil: ZDENĚK HRŠEL

N e p ř e h l é d n ě t e !

Prosíme všechny esperantské kroužky, aby nám zaslaly adresy svých korespondentů z L a t i n s k é A m e r i k y , A f r i k y a z rozvojových zemí A s i e spolu s informací, co bylo na jednotlivé adresy zasláno. ČSEV má k dispozici propagační materiál, který je vhodný zvláště pro tyto země.

Plán hlavných úloh činnosti Klubu esperantistov pri Dome osvety v Košiciach na rok 1963

Členovia esperantského krúžku v Košiciach na svojich schôdzkach, konaných v dobe od druhej polovice mesiaca decembra 1962 a prvej polovice mesiaca januára 1963 zhodnotili výsledky svojej činnosti za uplynulé obdobie, najmä však za rok 1962. Prejednali súčasne starostlivo výsledky a závery celoštátneho aktívu funkcionárov esperantských krúžkov za dňa 15.-16. decembra 1962, konaného vo Veľkom Meziříčí.

Do plánu práce hlavných úloh Esperantského klubu v Košiciach rozhodli sme sa preto vytyčiť si také ciele, ktoré by boli v plnom súlade sa závermi vyše uvedeného aktívu — najmä však:

a) Oživit činnost EK v Košiciach tak, aby dosiahla aktívne výsledky v zaujme potrieb a úloh našej rozvinutej socialistickej spoločnosti a tak, aby EK v Košiciach bol schopný pomáhat v tomto

zameraní aj ostatným EK na území kraja.

b) Formy práce zamerat na uplatnenie a využitie esperanta pre potreby budovania spoločnosti našej krajiny, tj. cestou výmeny kultúrnych hodnôt a sprostredkovania takýchto výmien, výmien ekonomických a technických poznatkov ako i dôstojnej propagácie výsledkov budovania našej krajiny v cudzine.

c) Do práce v esperantskej činnosti zapájať mládež a tým docieľiť odpútanie aspoň časti jej sil z činnosti spoločensky nežiadúcej na užitočnú a šľachetnú prácu pri plnení úloh a poslania, aké si EK vo svojom konkrétnom pláne vytyčuje, na šírenie kultúrnych, politicko-ekonomických a technických poznatkov a rozhládov. Tým dosiahnúť tiež ďalšie omladenie terajšieho stavu členstva EK ako i funkcionárskych kádrov. Za tým účelom zriadiť a viesť kurzy esperanta pre mládež v rámci pionierskych a mládežníckych organizácií.

d) V práci EK venovať maximálnu pozornosť stálemu a systematickému rastu politickej úrovne členstva ako i rastu triednej uvedomelosti.

V pláne hlavných úloh EK vytyčuje si splnenie týchto úloh:

1. Zaviest prehľad o individuálnej korešpondencii jednotlivých členov krúžku s cieľom jej riadenia tak, aby členovia získali čím väčší počet schopných zahraničných korešpondentov z čo možno najväčšieho počtu krajín Latinskej Ameriky, Afriky, Ázie a vyspelých priemyselných krajín. Cieľ riadnej korešpondencie: získavanie vhodného materiálu pre potreby našej spoločnosti, pre výmenu kultúrnych hodnôt vhodných na použitie pre našu národnú tlač a spoločenské organizácie v obore techniky, ekonomiky ap. Prehľady o riadnej korešpondencii povedie člen EK
.....
2. Pripraviť a začať s vydávaním krúžkového bulletinu pre členov krúžku a ich zahraničných dopisovateľov v esperante. - Uverejňovať v ňom hodnotné state o výsledkoch a propagácii budovania socialistickej spoločnosti, o hodnotných kultúrnych prácach našich pracujúcich.
3. Po zavedení bulletinu a získaní dostatočného množstva materiálu, prekladov z esperanta do slovenčiny, tieto umiestňovať v národnej tlači, príp. poskytovať k uverejneniu redakciám novin a závodných časopisov podľa oboru zaujmu. Za tým účelom zaviest pravidelný bulletin EK v slovenčine.
4. EK sa pokúsi o nadviazanie spolupráce s ostatnými zaujmovými krúžkami DO a inými kultúrno-spoločenskými organizáciami ako i o spoluprácu s EK na území kraja.
5. EK za spolupráce s DO a po schválení ČSEV ozorganizuje v prvom polroku tematicky seminár pre esperantistov EK Košíc a EK na území kraja na otázky súčasného stavu esperantského hnutia a úlohy esperantistov.
6. Vedenie krúžku vypracuje ku dňu semináru výstižnú zprávu o doterajšej činnosti EK.
7. Pripraví a zorganizuje výstavku o súčasnom stave v esperantskom hnutí v ČSSR a v zahraničí v boji za svetový mier, s názorným pohľadom na možnosti a úlohy jeho zapojenia do služieb budovania socialistickej spoločnosti.
8. Z príležitosti semináru pripraví spoločensko-kultúrno-zábavný večierok.
9. Pripraví a zorganizuje vzájomné stretnutie sa s družobným EK v Poľsku a Maďarsku v letnom období s cieľom výmeny skúseností v práci EK a možností aktívnejšej pomoci pri budovaní socialistickej spoločnosti.
10. O výsledkoch činnosti EK bude vedenie krúžku pravidelne informovať DO a ČSEV a taktiež vhodným spôsobom iné kultúrno-spoločenské organizácie, správne a štátne orgány, s cieľom správne informovať o úlohách a poslaní esp. hnutia.
11. EK bude sústavne sledovať priebeh priprav konania UEK v Sofii v tomto roku a učiní všetky potrebné kroky k tomu, aby sa tohoto kongresu zúčastnila čím viac zástupcovi nášho EK v súlade s pokynmi ČSEV.
12. Vedenie EK bude v priebehu roka sledovať odber časopisu PACO a bude činiť opatrenia na zvýšenie jeho odberu členmi EK. Evidenciu o predplácaní PACO povedie poverený člen EK s. Jozef Tomašovič.
13. Členovia EK a jeho vedenie rozošle vhodným spôsobom brožúrky „Juĝu mem“ svojim

zahraničným dopisovatelem v záujme šírenia propagácie budovania socializmu u nás najmä do krajín Latinskej Ameriky, Ázie a Afriky.

14. Pripraví a prevedie kurz esperanta pre mládež, prípadne tiež letný tábor mládeže s kursom esperanta v niektorom blízkom rekreačnom mieste. Za tým účelom spojiť sa s cieľom nadviazania spolupráce s mestským domom pionerov a svázakov.
15. Trvalá úloha EK bude i v tomto, že bude sústavne usilovať o získanie vlastnej klubovej miestnosti.
16. Bude vo svojej činnosti činiť opatrenia na zvyšovanie rastu ideovo-politickej vyspelosti a úrovne členstva. Za tým účelom bude slúžiť i programový seminár, uvedený pod bodom 5 tohoto plánu.
17. Zavedie trvalý prehľad o stave esperantskej knižnice a jej použití povereným členom EK s
18. Prevedie opatrenia na trvalý prehľad o odbere časopisov v esperante členmi krúžku povereným členom s.
18. Cieľom pomoci ČSEV pri získavaní papiera na esperantskú tlač, zavazuje sa EK, že behom roku členovia EK odovzdajú n. n. Zberné suroviny najmenej 500 kg starého papiera. Najlepších troch členov EK vo zbere papiera odmení knižnými cenami s venovaním. Priebeh a výsledok zberu bude sledovať poverený člen EK s. Antonín Zachariáš, ktorý odovzdá potvrdenky o výsledku zberu na ČSEV.
19. Plán hlavných úloh bude sledovaný a rozpracovávaný na schôdzkach krúžku, o čom bude vedený trvalý záznam v protokole krúžku o týždenných schôdzkach. Sledovanie a kontrolu plnenia úloh plánu bude prevádzat poverený člen EK s. inž. Jozef Fischhof.

V Košiciach dňa 10. januára 1963

Za EK:

Predseda: G. J. Ferko

Tajomník: Zachariáš

Kult. ref.: M. Kucin

Z Á V Ě R :

Základním nedostatkem všech tří plánů je jejich malá konkrétnost. - Představovali jsme si, že tyto plány budou méně deklarativní a že v nich bude spíše uvedeno aspoň na jedno pololetí podrobné rozepsání programů schůzek, harmonogram pro zpracování kartotéky dopisovatelů, pro uspořádání protokolu korespondence, harmonogram příprav větších akcí, plán zpráv pro zřizovatele, harmonogram vydávání vlastních bulletinů a osnovy těchto bulletinů, harmonogram příprav výstav a veřejných akcí apod.

Opakujeme znovu, že těžiště práce kroužků nemůže spočívat v pořádání kursů, nýbrž právě v přípravách a provádění akcí vzdělávacích a akcí pro veřejnost, které by měly být zahrnuty do plánu zřizovatele.

Československý esperantský výbor prosí všechny kroužky, aby mu sdělily své zkušenosti ze spolupráce se zřizovateli i výsledky této veřejné činnosti.

L. N. TOLSTOJ, ZAMENHOF A ESPERANTO

Je všeobecně znám příznivý vztah L. N. Tolstého k esperantu. Vědomost o tom spočívá hlavně na několika jeho výročí o esperantu, zejména na jeho dlouhém dopise ze dne 27. dubna 1895 skupině esperantistů ve Voroněži, ve kterém napsal: „Snadnost jeho naučení je taková, že, obdržev před 6 léty mluvnici esperanta, slovník a články napsané v onom jazyce, mohl jsem po ne více než dvou hodinách zabývání se jím, ne-li psátí, tedy volně čísti v tomto jazyce" (SV. 67, str. 101).

Ve skutečnosti se výroky Tolstého o esperantu zdaleka neomezují jenom na to, co bylo dosud uveřejněno v esperantském tisku. Podrobnější studium celé písemné pozůstalosti Tolstého ukazuje, že od prvních dnů seznámení se s esperantem v roce 1889 do posledních dnů svého života

zachoval kladné stanovisko ve vztahu k jazyku, potvrzuje to mnohokrát a různými formami.

První styk s esperantem měl Tolstoj jistě uprostřed roku 1889, kdy obdržel od spisovatele a novináře V. V. Majnova dopis s přiloženou učebnicí, uveřejněnou ve Varšavě roku 1888. Prostudovav ji, Tolstoj ihned ocenil malou knížku jako velmi důležitou událost, užitečnou pro lidstvo. Odeslav odpověď Majnovovi, zapsal Tolstoj do svého deníku 13. září 1889: „Napsal jsem dopis Majnovovi o jazyku esperanto. Dobré dílo" (SV. 50, str. 142).

Skutečnost, že Tolstoj zaznamenal ve svém deníku odeslání dopisu o esperantu, a ještě více jeho pevný úsudek „dobré dílo" jasně ukazují, že nejen pozorně prostudoval zasloupanou knížku, ale také hluboce přemýšlel o jejím obsahu. To potvrzuje též obsah jeho dopisu Majnovovi ze 13. září 1889, o němž se zmiňuje v deníku. Napsal: „Pozorně jsem přečetl učebnici Mezinárodního jazyka, kterou jste mi zaslal, a shledávám, že tento jazyk plně uspokojuje potřeby mezinárodního evropského (Evropy s koloniemi, včetně Ameriky) jazyka. Považuji onen skutek - přijetí jednoho jazyka Evropany - za skutek prvořadého významu, a proto jsem Vám velmi vděčen za zaslání a podle svých sil se budu snažit rozšířit tento jazyk; nejhlavnější je moje přesvědčení o jeho naprosté nezbytnosti" (SV. 64, str. 309).

Není zde důležitá forma, ve které se vyjádřil Tolstoj - „Evropa s koloniemi včetně Ameriky", což prakticky v oné době znamenalo téměř celý svět - avšak důležité je jeho bezvýhradné schválení mezinárodního jazyka a zdůrazňování, že je naprosto nezbytný.

V prosinci r. 1889 zaslal Majnov Tolstému slovník a několik knih v esperantu. Tolstoj mu opět poděkoval dopisem. Zdá se, že Majnov dobře nechápal příznivý postoj Tolstého v otázce mezinárodního jazyka. Jak vyplývá z pozdějších dopisů, Majnov očekával, že se Tolstoj stane aktivním rozšiřovatelem jazyka. Majnov dokonce projevil nespokojenost, že Tolstoj to odkládá. Tolstoj odpověděl ve svém dopise z 30. května 1892: „Jsem stále více a více zaměstnán a času mám stále méně a méně. Z toho důvodu, bez ohledu na skutečnost, že plně schvaluji rozšiřování mezinárodního jazyka esperanto, nemám času se jím zaměstnávat" (Sv. 66, str. 223).

V dubnu 1894 V. L. Kravcov, okresní soudce ve Voroněži, prosil jménem místní esperantské skupiny, aby Tolstoj vyjádřil svůj názor na esperanto. V odpověď zaslal Tolstoj dlouhý dopis s výroky o esperantu již široce známými a zmíněnými na začátku tohoto článku. V onom dopise vyjadřuje Tolstoj podrobně své mínění o mezinárodní řeči vůbec a o esperantu zvláště. Praví, že zavedení mezinárodního jazyka je „jedním z nejbližších předstupňů zaručujících vzájemné dorozumění mezi lidmi" na cestě k všelidské bratrské jednotě. Pojednav o třech možnostech společného jazyka pro mezinárodní vztahy, usoudil, že třetí řešení je nejlepší: to řešení, „aby všichni lidé všech národů utvořili pro sebe mezinárodní snadný jazyk a aby se mu všichni učili; v tom spočívá myšlenka esperantistů; zdá se mi, že poslední možnost je neiracionálnější a hlavně uskutečnitelná co nejrychleji" (Sv. 67, str. 101).

Tolstoj nejen zásadně schvaloval esperanto, ale poskytl jazyku i svoji podporu. Dal souhlas, aby několik jeho článků vyšlo v časopise „La Esperantisto". Spolupráce velkého spisovatele musela samozřejmě upoutat pozornost široké veřejnosti a upevnit postavení časopisu. Avšak uveřejnění překladu článku L. N. Tolstého „Rozum a víra" ve 2. čísle 1895 časopisu způsobilo, že carská cenzura zakázala časopis v Rusku. To byla velká rána pro začínající esperantské hnutí, poněvadž největší část předplatitelů byla v Rusku. Tato událost velmi roztrpčila Tolstého, a on také se cítil odpovědným za zákaz, ačkoliv samozřejmě neměl na něm viny. V dopise z 5. května 1895 N. N. Strahovovi napsal:

„Je nějaký doktor Zamenhof, který vytvořil esperantský jazyk a vydával v něm časopis, myslím v Draždanech. Časopis měl 500 předplatitelů, z nichž většina byla v Rusku. Moji přátelé, obzvláště jeden, Tregubov, velký podporovatel esperanta, ve snaze podpořit časopis, uveřejnil tam jeden můj dopis o vztahu rozumu k náboženství, velmi nevinný, a také jeden článek o neplacení daní v Holandsku. To způsobilo, že bylo zakázáno vpustit esperantský časopis do Ruska, a Zamenhof, vášnivě oddaný svému dílu a hmotně zruinován již dříve pro ono dílo, utrpěl také mnou. Není možno opatřit mu znovu povolení k vpuštění časopisu do Ruska?" (Sv. 68, str. 89).

Skutečně N. N. Strahov mluvil o věci s básníkem Appolonem Majkovem, který v té době byl předsedou Výboru pro zahraniční cenzuru, a ten slíbil splnit prosbu Tolstého. N. N. Strahov

informoval Tolstého o své intervenci v dopise ze 6. června 1895. Zákaz byl zrušen, to však nezachránilo časopis, který přestal vycházeti v srpnu 1895. V prosinci téhož roku se začala vydávat revue „Lingvo Internacia“.

V srpnu 1909, požádán o dovození k uveřejnění kteréhokoliv ze svých děl v „Internacia Socia Revuo“, Tolstoj souhlasil a napsal v dopise ze 17. srpna 1909:

„Plně souhlasím s názorem, vyjádřeným ve Vašem dopise, o velkém významu Mezinárodního jazyka a též já sám bych velmi rád spolupracoval na tomto poli podle svých sil spolu s jinými pracovníky. Vyjadřuji svůj souhlas s překladem kteréhokoliv ze svých děl do esperanta. Nepovažujete za vhodné udělati esperantský překlad mého článku o míru, ještě neuveřejněného, ale připraveného pro Stockholmský světový kongres míru? Psal bych též rád o významu Mezinárodního jazyka, avšak pochybuji, zda naleznu čas a budu-li moci“ (Sv. 80, str. 65).

Zmíněný článek Tolstého vyšel v „Internacia Socia Revuo“ 1910, č. 1, str. 49-52.

Je velmi příznačné, že Tolstoj dal podnět k překladu do esperanta právě své zprávy o míru. Velký spisovatel a myslitel výborně chápal, že esperanto je spjato s mírem a s přátelskými vztahy mezi národy.

Tolstoj vysoko ocenil výchovnou hodnotu esperanta. V mnoha svých výrocích zdůrazňoval důležitost poznání různých jazyků nejen k získání a rozšíření vědomostí, ale také pro sblížení lidí různých národností. Dobře chápal, že se nelze rychle naučiti mnoha jazykům. Proto radil naučiti se jen nejnütnejším. Ve svém dopise z 10. dubna 1905 P. I. Birjukovovi píše:

"Ohledně učení se jazykům - čím více, tím lépe – míním, že podle mne by se měly Vaše děti naučiti těmito: francouzskému a německému nezbytně, anglickému a esperantu, možno-li" (Sv. 73, str. 68). Skutečnost, že Tolstoj vložil esperanto do krátkého seznamu „vyvolených“ jazyků, kterým by se měl člověk naučit, ukazuje, jaký význam Mezinárodnímu jazyku přikládal.

Pozorujeme, že ve všech výrocích o esperantu Tolstoj vždy mluví o „mezinárodním jazyku“ nebo o „esperantu“. Žádné zbytečné, mylné nebo matoucí přívlastky. Tolstoj přijímá esperanto jako plnoprávný jazyk, jako nástroj vztahů všeho druhu mezi lidmi různých národností. Takový mistr slova jako Tolstoj zcela jistě nemohl přehlížet cenu jazyka pro uměleckou tvorbu, ačkoliv v té době ještě neexistovala tak velká literatura v esperantu jako dnes. To ukazuje, že Tolstoj nikterak nepochyboval o velkých vyjadřovacích možnostech mezinárodního jazyka a o jeho plné způsobilosti pro literaturu. Různí lidé, kteří bez jakékoliv bližší vědomosti o věci vyjadřují „hlubokomyslné“ názory, jako by se esperanto nehodilo pro literární tvorbu (poněvadž je uměle vytvořené atd.), učinili by lépe a rozumněji, kdyby si vzali příklad z ruského génia, seznámili se nejen s jazykem, ale též s jeho literaturou a prostudovali co nejpozorněji Tolstého názor.

Při jiných příležitostech Tolstoj veřejně ukázal své sympatie pro esperanto. Několik esperantských organizací ho zvolilo čestným členem a on vždy laskavě poděkoval. Ještě půl roku před svou smrtí obdržel Tolstoj dopis od V. S. Bodnarského, zastupujícího studentský svaz „Esperanto“ v Moskvě, s informací, že tato organizace ho zvolila čestným členem. Tolstoj odpověděl 3. února 1910 psáním, ve kterém napsal: „Plně souhlasím s cíli činnosti vašeho svazu a děkuji vám za poctu“ (Sv. 81, str. 86).

Výslovné výroky Tolstého o esperantu, jeho souhlas s uveřejněním různých jeho děl v tomto jazyce, jeho intervence a přijetí poct svědčí bezpochyby, že vědomě a po hlubokém uvážení plně schvaloval mezinárodní jazyk a poskytoval mu veškerou svoji podporu, kdykoliv mohl.

Tento článek je zkrácený překlad studie, kterou napsal F. I. Kolobanov (Leningrad) v ruštině pod názvem „L. Tolstoj a esperanto“. V závorkách uvedené svazky a strany se vztahují k Úplnému dílu Lva Tolstého, uveřejněnému v ruském jazyce. Přípravuje ruskou studii, F. I. Kolobanov pátral ve všech dopisech, denících, zápisnících atd. obsažených zmíněném Úplném díle. Zkrácení a překlad do esperanta provedl s dovozením autora I. L.

Z esperanta přeložil Jiří KORÍNEK.

KONGRES UEA V SOFII

48. světový kongres esperanta bude se konat ve dnech 3. až 10. srpna 1963. ČSEV soustředí uje přihlášky zájemců z řad členů esperantských kroužků na osmidenní zájezd do Bulharska s účastí na kongresu. Bulharský esperantský svaz nám stanovil maximální kvótu, která je už nyní účastníky naplněno.

Během 48. UK a 2. mezinárodního festivalu umění bude uspořádána výstava fotografií na téma „Člověk“. Každý organizovaný esperantista je oprávněn zúčastnit se výstavy, jestliže pošle nejvýše pět fotografií v minimální velikosti 13 x 18 cm. Mezinárodní komise znalců posoudí fotografie a nejlepším udělí ceny. Veškerou korespondenci týkající se fotovýstavy posílejte na adresu: Bulgara Esperantista Kino-Foto-Klubo, p. k. 44. Sofia, Bulgarie.

U příležitosti kongresu vyjde zvláštní rozšířené vydání Zpráv československého esperantského výboru.

THE BRITISH ESPERANTIST se znovu zmiňuje o průvodci Praha Gvidlibro a označuje ho za vzorný. Tento časopis také uvádí v seznamu esperantských vysílání, slyšitelných v Británii (vysílač Praha 233,3 m, každý poslední čtvrtek v měsíci v 18.45 hod. našeho času.)

19. kongres TEJO (Světové organizace esperantské mládeže) bude letos uspořádán ve dnech 27. července až 3. srpna v bulharském turistickém středisku VRACA nedaleko Sofie. Kongres TEJO skončí společným odjezdem na UK do Sofie.

ESPERANTO NA AMURU

„Esperanto v 12 lekcích“ - pod tímto názvem vyšla nová učebnice esperanta pro začátečníky. Vydalo ji Amurské vydavatelství knih v Blagověščensku (Sibiř) v ruském jazyce. Autorem je A. A. Kerner. Náklad 25 000 výtisků. jmh

K 75. VÝROČÍ ESPERANTA vyšel časopis "Pola Esperantisto" s osmistránkovou přílohou v polském jazyce. Nejpozoruhodnější částí přílohy jsou uveřejněné dopisy, které napsali redakci u příležitosti tohoto jubilea významní polští vědci a umělci. Je tu otištěno devět takových dopisů, mezi nimi dopis, který poslal předseda Polské Akademie věd profesor varšavské university prof. dr. Tadeusz Kotarbiriski, další pisatelé jsou např.: významný polský marxistický filosof prof. dr. Adam Schaff, nejvýznamnější polský odborník v oboru sdělovací techniky prof. dr. Janusz Groszkowski, jeden z nejvýznamnějších polských jazykovědců prof. dr. Zenon Klemensiewicz a další. Tyto dopisy jsou bez výjimky velikým holdem, který takto složili přední polští vědci dílu, které před 75 léty uveřejnil neznámý varšavský oční lékař pod pseudonymem Dr. Esperanto. jmh

PHILIPS POUŽÍVÁ ESPERANTA

Před nedávnem vydala světová firma Philips v Eindhavenu (Holandsko) očekávaný katalog rentgenových a elektroléčebných přístrojů. Formát 29,8 x 21 cm, 20 stran, z toho na 17 stranách průměrně po třech vyobrazeních přístrojů. Je to doposud nejvýpravnější firemní literatura, jaká byla kdy v esperantu vydána. Katalog lze doporučit všem odborným institucím, kterým je firma Philips na požádání zašle. jmh

UNESCO KNIHA V ESPERANTU

Londýn, leden (IGS/531). - Knížka „Východ a Západ“ od G. Fradiera, vydaná organizací UNESCO v různých jazycích v rámci projektu vzájemné výměny kulturních hodnot Východu a Západu, vyšla nyní také v mezinárodním jazyce esperanta. Vydala ji UEA za finanční podpory UNESCO.

BOŽSKÁ KOMEDIE V ESPERANTU

Torino, leden (IGS/532). - Kompletní Dantova Božská komedie vyjde v blízké době v novém luxusním vydání, které bude obsahovat, kromě italského originálu, také připojený překlad v mezinárodním jazyce esperanto od Giovanni Peterlonga, dále slavné ilustrace Sandro Botticelliho z

konce 15. století a předmluvy známého italského lingvisty prof Bruna Mielloriniho, uměleckého kritika prof. Piera Bargelliniho a významných odborníků esperantistů prof. Gastona Waringhiena z Francie a Glelie Conterno Gaglietminetti z Itálie. Dílo, které vydá „Edizione SLEI-Milano“ bude zvláštním vydáním v sérii „Vychod-Západ“, vydávané UEA.

ANDERSENOVY POHÁDKY

Brusel, leden (IGS/533). - V únoru 1963 vyšel čtvrtý svazek pohádek Hanse Christiana Andersena v původním překladu autora mezinárodního jazyka dr. L. Zamenhofa. Vydání připravil časopis „Heroldo de Esperanto“ v Bruselu, který plánuje později vydat předcházející tři svazky, které jsou již dávno rozebrány. Vydaný svazek obsahuje 24 pohádek slavného dánského spisovatele, ilustrovaných významným polským kreslířem A. Uniechawskim.

ZPRÁVY ČESKOSLOVENSKÉHO ESPERANTSKÉHO VÝBORU - INFORMOJ DE ĈEĤOSLOVAKIA ESPERANTO - KOMITATO. - Vydává - Eldonas: Osvětový ústav v Praze, Blanická 4, Praha 2. Řídí redakční kruh - Redaktas la redakta komitato: Dr. L. Izák, M. Lukáš, A. Slanina, V. Tyráček. Vedoucí redaktor - Ĉefredaktoro: J. M. Havlík. Tiskla -- Presis: Grafia 31.

Jihlavy - Q-17*31706